كەدەيلىكتەن قامال الۇ شەشۇشى شايقاسىنىڭ شەشۇشى جەڭسىگە قول جەتكۇزەيىك

شارۋاشىلىق قۇرۇ جولىندا اۋىلداستاردى كەدەيلىكتەن ارىلتۇعا باستادى

ـــ مەملەكەتتىك كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ سىلىعى جاڭالىق اشۇ سىلىعىنىڭ يەگەرى وبۇلاسەن وبۇلقاسىم تۇرالى

□ ۋتلشىمىز جاڭ رۇيلين

وبۇلاسەن وبۇلقاسىم قاراقاش اۋدانى زاۋا قالاشىعى لاڭگار قىستاعىنان. 10 ـ ايدىك 17 ـ كۇنى ول دوستار شەڭبەرىندە مەملەكەتتىك كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ سىلىعى جاڭالىق اشۇ سىلىعىنىڭ كۇالىگى مەن مەدالىن كورسەتىپ، بۇدان كەيىن اۋەلگى ماقساتتى ۇمتىپاي، بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاپ، كاسىپ سالاسى بويىنشا كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ جولىمەن ۇزدىكسىز ۋجۇرىپ، اناعۇرلىم كوپ اۋىلداستارىن كەدەيلىكتەن ارىلتۇعا، بايۇعا، دوڭگەلەك داۋلەتكە جەتۇگە باستايتىندىعىن ۋبلدىردى.

اۋىلداستاردى كەدەيلىكتەن ارىلتۇعا باستاۋ جاڭاپكەرشىلىگىن جالعاستىردى

وبۇلاسەننىڭ اتاسى قىستاقتاعى تۇڭعىش پارتيا مۇشەسى، قىستاق پارتيا ياچەيكاسىنىڭ شۇجيى بولعان. اتاسىنىڭ اۋىلداستاردى باستاپ كەدەيلىكتەن ارىلتۇعا بارىن سالىپ قاربالاس جۇرەتىن بەينەسى وبۇلاسەننىڭ جادىنان وشپەس ورنى العان. ونىڭ ەسىندە قالۋىنشا، ۇلكەندەر ۇيدە قىستاق تۇرعىندارىن باستاپ قايتكەندە جاقسى تۇرمىس وتكىزۋ جايلى ەڭ كوپ تالقىلايدى ەكەن.

1999 ـ جىلى داشۇەدەن وقۋ تاۋسىقان وبۇلاسەن اۋىلىنا قايتىپ، حالىق وقتۇشىسى بولدى، سوندای ـ اق 2 ـ جىلى داڭقپەن كوممۇنيستىك پارتياعا مۇشە بولدى. تۇراقتى تابىسى بولعان سوڭ، كەدەي وقۇشىلارعا قارجىلاي كومەك بەرە باستادى. ۋدال وسى كەزدە داشۇەدەگى بىرنەشە ساباقتاسىنىڭ دەربەس شارۋاشىلىق قۇرعان تابىستى تاجىريبەسى وبۇلاسەنگە تىڭ وي سالىپ، اناعۇرلىم كوپ كەدەي بۇقارانى كومەكتەسۋ ۇشىن، اناعۇرلىم مەعىم ەكونوميكالىق قۋات بولۋ كەرەك، ونان دا ماڭىزدىسى، كەدەي وتباسىلارىنىڭ ۇزىن كەدەيلىكتەن ارىلاتىن، كىرىسىن ارتتىراتىن قابىلەتكە يە ەتۋ كەرەك دەپ ەتۇيدى.

جۇمىستان شەگىنىپ شارۋاشىلىق قۇرۇ ويى جۇزەگە اسپاي جاتىپ تۇىس ـ تۇعاندارىنىڭ قارسىلىعىنا تاپ بولدى. وبۇلاسەن ەكى ۇداي بولىپ تۇرعان كەزىندە، اتاسى تاعى ۋبىر رەت ونى قولداپ شىققى. "سول كەزدە اتام باتىل تۇردە ماعان: 'بالام، بەتالىسقىنان تايما! كوممۇنيستىك پارتيا مۇشەلەرىندە جاۋاپكەرلىك بولۋ كەرەك، تەك بەرىك بەكىمىڭ بولسا، سەنىڭ مەنىڭ ارمانىمدى ورىندايسىڭ، اۋىلداستاردى كەدەيلىكتەن ارىلتۇعا باستايتىنسىڭ سەنەمىن' دەدى" دەيدى وبۇلاسەن، ـ "بۇل ماعان مەعىم كۇش ـ قايرات سىيلادى".

شارۋاشىلىق قۇرىپ، مىڭعا جۇتىق كەدەيدىك كەدەيلىكتەن ارىلتۇنا دەم بەردى

قاس تاسى، كەپتىرىلگەن جەمىستەر، اس ـ سۋ... وبۇلاسەن بايۇ جولىن قۇلشىنا قاراستردى. ۋبراق باسىندا ۋسى دەگەندەي تۇراقتى بولماي، كومەكتەسكەن ادامى دا شەكتى بولدى، ول ۋبىراز ۋاقىت اڭگى ـ تاڭگى كۇيگە ۋتۇستى.

وبۇلاسەن ۋزىنىڭ داعدارىسىن اكەسىنە ايتتى، تىڭىنشى اكەسى قاراقاشتاعى تەگىنشىلىك ونەرى بار كەدەي بۇقارانى جىپ كورمەيسىڭ بە دەپ كەڭەس بەردى. بۇل ۋسوز ونىڭ كوزىن جارق ەتكىزدى. قاراقاش اۋدانىنىڭ اۋىل ـ قىستاقتارىندا ارتىق ەڭبەككۇش از ەمەس، اسەرەسە، وت باسى، وشاق قاسىنداعى كوپتەگەن ايەلدەر ىسىمەر تىڭىنشى كەلەدى. ەگەر اۋىلدان كىيم ـ كەشەك تىگەتىن كاسىپورىن اشسام، كەدەي وتباسىلارىنىڭ جۇمىستانۋ قينىلىعىن شەشۇگە بولماس پا؟ ۋسويتىپ، بىردەن ىسكە كىرىسكەن وبۇلاسەن 2010 ـ جىلى ۋزىنىڭ شارۋاشىلىق قۇرۇدان جيعان ـ تەرگەن قارجىسىن قالتاسىنا سالىپ اۋىلىنا قايتىپ، كىيم ـ كەشەك تىگۇ سەلبەستىك كووپەراتيۋىن قۇرىپ، شارۋاشىلىق قۇرىپ كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ جولىن اشتى.

"ۋبزدىڭ كووپەراتيۋىمىز حوتان ايماعىندا ۋبىرشاما ەرتە قۇرىلعان كىيم ـ كەشەك تىگەتىن كاسىپورىن"، ـ دەدى وبۇلاسەن تىلشىگە، حوتان ايماعىنداعى حالىقتىڭ بىتىراڭقى قونىستانۋى سەبەپتى شوعىرلى زاۋود قۇرۇدىڭ قولايسىزدىعىن ەسكەرىپ، كووپەراتيۋ سەحتاردى قىستاقتاردان قۇرىپ، جۇمىستانۋ مەن كاسىپتى دامىتۋ اراسىنداعى قايشىلىقتى ۋنەمدى شەشتى. قازىرگە دەيىن كىيم ـ كەشەك تىگۇ سەلبەستىك كووپەراتيۋى 11 قىستاقتان زاۋود اشىپ، قىزمەتشى سانىن 1500دەن، جىلدىق ۋنىم قۇنىن 80 ميللىون يۋاننان اسردى.

"كوپشىلىكتىڭ بىرگە قۇلشىنۋىندا، ۋبىز جوبالاپ تىككەن كيمەدەردىڭ ساتىلىم جولى بارعان ساين كەڭەيىپ كەلەدى. كاسىپورىن قىزمەتشىلەرىنىڭ اراسىندا ارحيۋ تۇرعىزىلىپ، كارتچكالاندىرىلعان 956 كەدەي بار، ادام باسىنا شاققاندا ورتاشا ايلىق تابىس 1500 يۋاننان اسادى، ولاردىڭ بارلىعى تۇگەلدەي ۋساتتى تۇردە كەدەيلىكتەن ارىلدى"، ـ دەيدى وبۇلاسەن تىلشىگە.

لاڭگار قىستاعىنىڭ كەدەيلىك قالپاعىن الپ تاستاۋ ارمانىن جۇزەگە اسردى

"سەلبەستىك كووپەراتيۋى 20 نەشە قىزمەتشىمەن جانە ۋر ۋتۇرلى تيپتەگى ەلەكترمەن قۇزعالاتىن 20 تىگىن ماشينامەن جۇمىس باستاعان، ونىڭ دامىپ بۇگىنگە جەتۋى ۋر دارەجەلى پارتكوم مەن ۇكىمەتتىڭ قولداۋىنان ايرىلا المايدى، قوعامنىڭ ۋر سالاسىنىڭ كومەگىنەن ايرىلا المايدى"، ـ دەيدى وبۇلاسەن، سۋ ىشكەندە قۇدىق قازۋشىنى ۇمىتپا دەگەندەي، ولاردىڭ سەلبەستىك كووپەراتيۋى قاراقاش اۋدانىندا ەڭ الدىمەن پارتيا ياچەيكاسىن قۇرعان حالقتىڭ كاسىپورىن بولدى.

وبۇلاسەن ۋر پارتيا مۇشەسىنەن قينىلىعى بار قىزمەتشىلەرمەن كومەكتەسۋ ـ سۇيەمەلدەۋ بوينىنا جۇپ قۇراۋدى تالاپ ەتىپ، ولاردىڭ مۇڭ ـ مۇقتاجىن شەشۇگە بارىن سالدى. سەرىكتەستىك بالاباقشا اشىپ، ايەلدەردىڭ الاڭسىز قىزمەت ىستەۋىنە مۇمكىندىك جاسادى؛ 500 ەلەكترلى ۋەلوسيپەد ساتىپ الىپ، قىزمەتشىلەردىڭ جۇمىسقا كەلىپ ـ كەتۋ قينىلىعىن شەشتى؛ تەگىن تاماق پەن جاتاق ازىرلەپ، كەدەي بۇقارانىڭ اۋىرتپالىعىن جەڭىلدەتتى. پارتيا مۇشەلەرىنىڭ ۇلگى كورسەتۋى مەن جەتەكتەۋىندە، كاسىپورىننىڭ ىشكى قارىم ـ قاتىناسى بەرەكەلى بولىپ، كوپشىلىك ۋبىر نيەتپەن ويلاپ، بىلەك بىرىكتىرە كۇشتى ۋبىر جەرگە جۇمساپ، اناعۇرلىم جاقسى دامي ۋتۇستى. سەرىكتەستىككە ىلگەرى ـ كەيىن "كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋدەگى اۋتونوميالى رايون داڭقى باستاماشى كاسىپورىن" سياقتى اتاق ـ داڭقتار بەرىلدى.

كاسىپورىننىڭ داموى ۋبىر ۋبولىم قىستاق تۇرعىندارىنىڭ كەدەيلىكتەن ارىلتۇ ماسەلەسىن شەشكەنىمەن، قىستاقتا كيىم تىگە المايتىن كەدەي حالقتى قايتۇ كەرەك؟ وبۇلاسەن قىستاق كادرلارىمەن بىرگە ۋر وتباسىلارىن ىرىقتى تۇردە ىشكەرىلەي ارالاپ تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ جۇرگىزدى. 2018 ـ جىلى ول لاڭگار قىستاعىنا 5 ميللىون يۋان قارجى سالىپ، ساۋدا ـ تيجارات، سایاحات ـ سەرۋەن، مادەنيەت ـ كوڭىل اشۋ، شارۋالار شاتتىعى سایاجایى، ۋدامى ۋتىل ۇيىرەتىن تاعامدار، كيىم ـ كەشەك تىگۇ سياقتىلاردى ۋبىر تۇلعالاندىرعان "كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ كاسىپ كوشەسىن" قۇرىپ، قىستاقتاعى 150دەن استام كەدەي بۇقارا جۇمىستانۋدىڭ جاڭا تۇعىرىنا يە بولدى.

"قازىر لاڭگار قىستاعى كەدەيلىك قالپاعىن الىپ تاستادى، اتامنىڭ ەۇمىر بويى كۇرەس جۇرگىزىپ وتكەن ارمانى اقىرى ورىندالدى"، ـ دەيدى وبۇلاسەن.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ۋماجلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: قالالاردىڭ نەگىزگى ساتى پارتيا قۇرىلىسى قىزمەتىن كۇشەيتۋ ـــ پارتيانىڭ قالا قىزمەتىنە باسشىلىعىن كۇشەيتۋدىڭ، قالالاردى جونگە سالۋ جۇيەسى مەن جونگە سالۋ قابىلەتىن وسىرۋ زامانداندىرۋدى ىلگەرىلەتۋدىڭ شىڭى تالابى؛ حالقتى وزەك ەتكەن داڭۋ يدەياسىنا تاباندى بولىپ، حالقتىڭ تاماشا تۇرمىسقا تالپىنىسىن جۇزەگە اسىرۋدىڭ كوكەي تەستى قاجەتى؛ جاڭا داۋىرده پارتيانىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىنىڭ تياناقتانىپ، تامىر تارتۋىن ىلگەرىلەتىپ، شينجياڭ قىزمەتى باس نىساناسىن جۇزەگە اسىرۋدىڭ تابيعي تالابى؛ پارتيانىڭ ۋيمدىق جۇيەسىن كەمەلدەندىرىپ، پارتيانى جاپپاي قاتاڭ جونگە سالۋدىڭ نەگىزگى ساتىعا كەڭەيتۋىن ىلگەرىلەتۋدىڭ ماڭىزدى تالابى، ساياسي دەڭگەيدى جوعارىلاتىپ، پارتيانىڭ ساياسي باسىمدىعىن، يدەيالىق باسىمدىعىن، ۋيمدىق باسىمدىعىن جانە ۋتۇزىم باسىمدىعىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، قالالاردىڭ نەگىزگى ساتى پارتيا ۋيىمىنىڭ قالالاردى جونگە سالۋ جۇيەسى مەن جونگە سالۋ قابىلەتىن وسىزاماندىرۋدى ىلگەرىلەتۋدەگى رولىن ساۋلەلەندىرىپ، قالالاردىڭ نەگىزگى ساتى پارتيا قۇرىلىسى ارقىلى قوعامدىق جونگە سالۋدا جاڭالىق اشۋعا جەتەكشىلىك ەتىپ، قۇاتتى ۋيمدىق تور ارقىلى ورنىقتىلىقتى قورعاپ، قۇاتتى ۋيمدىق بايلىق ارقىلى قىسىمدى سەيلىتپ، قۇاتتى ۋيمدىق كۇش ارقىلى نەگىزدى بەكەمدەپ، قالالاردىڭ نەگىزگى ساتى پارتيا قۇرىلىسى قىزمەتىنىڭ جاپپاي العا باسۋىن، جاپپاي شىڭدالۋىن ىلگەرىلەتۋ كەرەك.

ۋماجلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: جۇيە قۇرىلىسىن جانە تۇتاس تۇلعالىق قۇرىلىستى كۇشەيتىپ، ۋمالى الۇمەتتىك اۋماق پارتيا ۋيىمىنىڭ باسشىلىق رولىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، ورىندارداعى، كاسىپ سالاسىنداعى جانە ۋر سالاداعى پارتيا ۋيىمدارىن ورگانيكالى ۇشتاستىرىپ، نەگىزگى ساتى پارتيا قۇرىلىسىنىڭ نەگىزگى ساتىنى جونگە سالۋعا جەتەكشىلىك ەتۋىن تەرەڭدەتىپ، ساياسي يقۇاتتى كۇشەيتىپ، قىزمەت وتەۋ يقۇاتىن ساپالىلاندىرىپ، سايكەستىرۋ قابىلەتىن جوعارىلاتىپ، قالالاردىڭ نەگىزگى ساتى پارتيا قۇرىلىسى قىزمەتىنىڭ ساتىلىم، دەڭگەيىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتىپ، جاراسىمدى، جايلى، ومىرشەڭدىك كۇشكە تولى، وزىندىك ەرەكشەلىككە يە وسىزاماندانعان قالا قۇرۇعا پارمەندى ۋيمدىق كەپىلدىك ازىرلەۋ كەرەك.

ۋماجلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: نەگىزگى ساتىنىڭ نەگىزىن بەكەمدەپ، قالالاردىڭ نەگىزگى ساتى پارتيا قۇرىلىسى قىزمەتىنىڭ جاڭالىق اشا داموۋىن، ومىرشەڭدىك كۇشكە تولۋىن قامتاماسىز ەتۋ كەرەك. قىزمەت قوسىندارىن اناعۇرلىم ماماندانداندىرىپ، ولشەمگە تاباندى بولا وتىرىپ ادامدى دۇرىس "تاڭداپ"، باۋلۋدى شىنايى يگەرىپ ادامدى جاقسى "تاربيەلەپ"، جۇيەنى اقاۋسىزداندىرىپ ادامدى ويدا ـ عداي "دستەتىپ"، تالاپتى قاتايتىپ ادامدى جاقسى "باسقارىپ"، الۇمەتتىك اۋماق قىزمەتكەرلەرىنىڭ جالپىلىق ساپاسىن جاپپاي ۋسىرۋ كەرەك. جالپىلىق قامتاماسىزداندىرۋدا اناعۇرلىم پارمەندى بولىپ، بايلىقپەن، قاراجاتپەن، شەپپەن قامتاماسىزداندىرۋدى كۇشەيتىپ، نەگىزگى ساتى پارتيا ۋيىمىندا جانە قالالىق پارتيالى كادرلاردا بۇقارا ۋشىن قىزمەت دستەيتىن بايلىق، قابىلەت بولۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك. قىزمەت دانەكەرىندە اناعۇرلىم جوعارى ۋنەمدى بولىپ، پارتيا قۇرىلىسى قىزمەتىنىڭ جاڭا جولىنا بەلسەنە نزدەنىس جاساپ، پارتيا قۇرىلىسى قىزمەتى مەن قوعامدىق باسقارۋ، قىزمەت وتەۋدىڭ تەرەڭدەي توعىسۋىن ىلگەرىلەتىپ، قوعامدىق جاعدايدى، حالىق راينى ۋتىپتى دە جاقسى ۋتۇسىنىپ، بۇقارانىڭ كوڭىل اۋدارعان دستەرىنە جاۋاپ قايتارىپ، بۇقارالىق قىزمەتتى جاقسى دستەپ، پارتيا قۇرىلىسى قىزمەتىنىڭ ۋداۋىر تەنسىنا باي بولۋىنا، ۋداۋىر ەرەكشەلىگىن ايگىلەۋىنە، ۋداۋىر ومىرشەڭدىك كۇشىنە تولۋىنا مۇمكىندىك جاساۋ كەرەك.

ۋماجلىس مىنالاردى تالاپ ەتتى: ۋر دارەجەلى پارتكومدار قالالاردىڭ نەگىزگى ساتى پارتيا قۇرىلىسىن مەقتاپ يگەرىپ، ۋيمدىق باسشىلىق جاۋاپكەرشىلىگىن شىنايى ارقالاپ، شەگە قاعۋ رۋحىمەن قالالاردىڭ نەگىزگى ساتى پارتيا قۇرىلىسىنىڭ ۋتۇرلى مىندەتتەرىنىڭ تيانقاتانۋىن ويداعىداي يگەرۋ كەرەك.

ماجلىستە قاراماىلى قالاسىنىڭ، ۋۇرىمجى قالاسىنىڭ، كۇيتۇن قالاسىنىڭ، سانجى قالاسىنىڭ، اقسۋ قالاسىنىڭ، قاشقار قالاسىنىڭ جاۋاپتى جولداستارى پىكىر اۋىستىرىپ، ۋسوز سويلەدى.

ۋلتتار بىرتۇتاستىعىنىڭ بەرەكەلى شاڭىراعى . تىلدانۋدىڭ وڭتۇستىگى مەن سولتۇستىگىندە كۇلدىر جايقالا اشىلدى

اۋىلداستارىنا مەيىرىمدى شىپاگەر

ـــ مورى قازاق اۋتونوميالى اۋدانىنداعى اۋىل ـ قىستاق شىپاگەرى تۇرسىن جونىندە

□ ۋتلشىمىز گى يوۋجۇن، ەرىكتى ۋتلشى ياڭ زىحۇي

9 ـ ايدىك 27 ـ كۇنى ۋزىنىڭ "مەملەكەتتىك ۇلتتار بىرتۇتاستىعى، العاباسارلىعىنداعى ۇلگىلى جەكە" اتاعىنا يە بولعاندىعىن ەستىگەن كەزدە، 59 جاستاعى تۇرسىن تەبىرەنگەن كوڭىل كۇيىن باسا المادى. "مەن بولماشى دستەردى عانا دستەسەم دە، پارتيا مەن مەملەكەت ماعان وسىنشاما ۇلكەن اتاق بەردى..."

تۇرسىن اۋىل ـ قىستاق شىپاگەرى، مورى قازاق اۋتونوميالى اۋدانى دانانگوۋ وزبەك ۇلتتىق اۋىلىنىڭ اققاباق قىستاعىندا تۇرادى. ول 30 نەشە جىلدى ۋبىر كۇنگەدەي وتكىزىپ، ۋر ۇلت بۇقاراسى ۋۇشىن ۋۇن ـ ۋتۇنسىز شىپاگەرلىكپەن شۇعىلدانىپ، اۋرۋ ەمدەپ، ىلگەرىندى ـ كەيىندى شىنجياڭنىڭ جەر ـ جەرىنەن كەلگەن سۇيەك مەرتىگى ناۋقاستارىنان 3000 نەشە ادامدى ەمدەپ جازدى، جەرگىلىكتى ورىندا تۇرسىننىڭ سىنىق تاڭۋ ونەرىن بىلمەيتىن، نزگى، قايىرىمدى دستەرىن القامايتىن جان جوق، ونىڭ جان تەبىرەنتەرلىك نزگى دستەرى اۋىزدان ـ اۋىزعا تارالعان.

16 جاسىندا تۇرسىن دانانگوۋ وزبەك ۇلتتىق اۋىلىنداعى جەرگىلىكتى تانىمالى وتاشى شاشۇدان ەمشىلىك ونەر ۇيرەنەدى. 8 جىلدىق نازاريا ۇيرەنۋ مەن امالياتتىق شىنعۋ ارقىلى 24 جاسىندا تۇرسىن رەسمي شىپاگەرلىك دستەپ، اۋرۋدى ەمدەي باستادى.

1993 ـ جىلى كوكتەم ەندى باستالعان كۇندەردىڭ ۋبىرى، شونجى اۋدانىنداعى قازاق مالشى كامال قايراتتىڭ 12 جاستاعى قىزى اتتان جىعىلىپ، ايداعى سىنادى. سۇراستىرىپ ۋجۇرىپ، كامال دانانگوۋ وزبەك ۇلتتىق اۋىلىنان تۇرسىندى تابادى. جولدىڭ ۇزاقتىعىنا قاراماي، اتپەن تۇندەلەتىپ كامالدىڭ ۇيىنە جەتكەن تۇرسىن جەتىك ەمشىلىك ونەرىمەن كامالدىڭ قىزىنىڭ سىنعان ايعىن ۋساتتى تاڭادى. ۋبىراز ۋاقىتتىق قالپىنا كەلتىرۋدەن كەيىن، قىز بالانىڭ سىنعان ايعى ەشقانداي زارداپسىز تولىق جازىلىپ كەتەدى. قاتتى اسىرەلەنگەن كامال مەن ونىڭ ايەلى كوپ سالەم ـ ساۋقت اكەلگەندە، تۇرسىن راقىمەت ايتىپ قايتارىپ تاستايدى. ول كامال مەن ايەلىنە: "كەمىنىڭ ۇيىندە قىنىشلىق بولمايدى دەيسىڭ، كومەكتەسپ قويعان جاقسى ـ عوي ، قەسىلماڭىزدار!"، ـ دەيدى.

2004 ـ جىلى قىستا بيىكتۇان 6 ـ شى 110 ـ تۇان 1 ـ لياننىڭ شارۋا جۇمىسكەرى ۋادىلقاق قاسىمنىڭ قىزى دەنە تاربيە ساباعىندا ابايسىزدان قىزىل اسىعىن قايىرىپ الادى، ەمدەلگەنىمەن، اياعىن قيسايتىپ باساتىن بولىپ قالادى. كشكەنە قىز سودان باستاپ جۇرتتىڭ مازاقتاۋىنان قورقىپ سىرتقا شىقپايتىن بولادى. كەيىن ۋادىلقاق تۇرسىندى نزدەپ تابادى. تۇرسىن ۋوزىنىڭ ۇزاق ۇاقىتتىق ەمدەۋ تاجىريبەسىنە نەگىزدەلىپ، تابيعي سامىرسىن شايىرى سياقتى ۋدارى ـ دارمەكتەرمەن قايتا وڭاپ ەمدەۋ جۇرگىزدى. ون نەشە كۇندىك ەمدەۋ ارقىلى ۋادىلقاقتىڭ قىزىنىڭ قىزىل اسىعى ورىننا تۇسەدى. قىزىنىڭ ايعىنىڭ قالپىنا كەلگەنىن كورگەن ۋادىلقاق تۇرسىننىڭ قولىن قىسىپ تۇرىپ، تەبىرەنگەنىنەن نە ايتارىن بىلمەي قالادى.

76 جاستاعى قازاق اجەي قايشا تۇرسىننىڭ كورشىسى، كۇيەۋى ەرتەدە قايتىس بولىپ، وتباسى قينىشلىعى اۋىر بولدى، تۇرسىن كارياعا ىلگەرىندى ـ كەيىندى 5000 نەشە يۇان كومەك بەردى. 2011 ـ جىلى قىستاق تۇرعىنى باقىت مۇراتتىڭ ۇلى موتوتسيكل شىرعالاڭنا ۇشىراپ شۇعىل ەمدەۋ قاجەت بولعاندا، تۇرسىن ەش ۋارى ـ ۋسارى بولماستان 1000 يۇان الىپ شىعىپ ولارعا اپارىپ بەرەدى...

نەشە ونداعان جىلداردا وزگەلەرگە قالتقىسىز كومەكتەسكەن مۇنداي جاقسى دستەر تۇرسىننىڭ باسىندا سان ـ ساناقسىز، الايدا ول ەجەلدەن مۇنىسىن دابىرا قىلعان جوق، پالەندەي ۇلكەن ۋىس دستەدىم دەپ تەسىزىنگەن ەمەس. بۇرىن بىرەۋلەردىڭ مول سياقىمەن ونى ۋرى قالاعا بارىپ وتاشلىق امبولاتوريا سىن اشۋعا ۇسىنىس ەتكەنى بار، ۋبراق ول راقىمەت ايتىپ تويتارىپ تاستادى. ول: "مەن مال شارۋاشىلىق وڭىرىندە تۇدىم، مال شارۋاشىلىق وڭىرىندە ۋوسىپ ـ ەرجەتتىم، قازىر ازعانتاي ات ـ اتاعىم بولعانىمەن، ۋبراق مال شارۋاشىلىق وڭىرىندەگى اۋىلداستارىم مەنى ۋتىپتى دە قاجەت ەتەدى"، ـ دەدى.

تۇرسىننىڭ ۋۇينىڭ قابىرعاسىندا ناۋقاستار مەن ولاردىڭ وتباسىنداعىلار ۇسىنعان نەشە ونداعان العىس تۇ بىلىنگەن. وسى العىس تۇلارعا قاراعان ساين، تۇرسىننىڭ كوڭىلىن تابىس سەزىمى كەرنەيدى. ول شىپاگەر رەتىندە ۋوزىن وسىنداي كوپ ناۋقاستىڭ تۇراقتاندىرعانىن جانە القاعانىن ەڭ زور باقىت پەن قۇانىش دەپ بىلەدى.

ۇلتتار بىرتۇتاستىعىنىڭ گۇلىن دەن قويا سۇۋارامىن

ـــ ۋۇرىمجى قالاسى الۇمەتتىك قاتىناس اۋتوكولىگىنىڭ شوفەرى گۇ شياڭفىڭ تۇرالى

□ ۋتلشىمىز ۇي حۇڭپيڭ

"مەن ۋوزىمدى ەرەكشە باقىتتى سەزىنەمىن، 2 رەت 'مەملەكەتتىك ۇلتتار بىرتۇتاستىعى، العاباسارلىعىنداعى ۇلگىلى جەكە' اتاعىنا يە بولدىم جانە كورەرمەن ۋاكىلى رەتىندە جاڭا جۇڭگونىڭ قۇرىلعاندىعىنىڭ 70 جىلدىعىن قۇتتىقتاۋ جيىنالسىنىڭ سالتاناتىن ۇستىنەن تاماشالادىم، توتەنشە اسەرلەندىم..."، ـ دەدى 10 ـ ايدىڭ 6 ـ كۇنى اۋتوكولىكپەن جولعا شىعار الدىنداعى ارەكەتتە ۋۇرىمجى قالاسى الۇمەتتىك قاتىناس جىنباۋ بۇس شەكتى سەرىكتەستىگى الۇمەتتىك قاتىناس اۋتوكولىگىنىڭ شوفەرى گۇ شياڭفىڭ تىلشىگە، ـ "بۇگىن مەنىڭ قايتىپ كەلگەن سوڭ، قىزمەتكە شىققان ۋبىرىنشى كۇنىم، 2005 ـ جول الۇمەتتىك قاتىناس لەنياسىندا توقتاۋسىز كولىك جۇرگىزىپ، تانىس كوشەنى، جولاۋشىلاردى كورىپ، باس تۇجيدىڭ مەملەكەتتىك ۇلتتار بىرتۇتاستىعى، العاباسارلىعى جونىندەگى ماداقتاۋ ـ سيلاۋ جيىنالسىنداعى تاپسىرماسىن ەستە بەرىك ساقتاپ، وزىمدە سارقىلماس كۇش ـ قۇات پايدا بولعانىن سەزىندىم".

گۇ شياڭفىڭ مەن جولاۋشىلار اراسىنداعى شىنايى دوستىق بەينە ۋمولدىر بۇلاقتاي ۇلتتار بىرتۇتاستىعىنىڭ شوق ـ شوق گۇلدەرىن سۇاردى.

2007 ـ جىلى 3 ـ ايدا 62 ـ جول الۇمەتتىك قاتىناس اۋتوكولىگىنىڭ شوفەرى گۇ شياڭفىڭ 70 ـ جولدىڭ قوسىمشا لەنياسىنا الماسىپ (ارتىنان 2005 ـ جول بولىپ رەتتەلگەن)، شيشان سۇلياۋ زاۋودىنان داپۇگوۋ الۇمەتتىك اۋماعىنا دەيىنگى ارالىقتا قاتناۋ قىزمەتىن ارقالايدى.

شيشان اۋماعىنا ورنالاسقان داپۇگوۋ الۇمەتتىك اۋماعى 2004 ـ جىلى قۇرىلعان، از ۇلت تۇرعىندارىنان 449 ادام بار. سول كەزدە ماڭايداعى نەگىزگى قۇرىلعىلاردىڭ كەمەلدى بولماۋ نقپالىنان داپۇگوۋ الۇمەتتىك اۋماعىنداعى تۇرعندارداردىڭ كۇندەلىكتى سۇ ىستەتۋى تەنشە قىين بولاتىن، گۇ شياڭفىڭ قىزمەت ورنىنا كەلگەن 7 ـ كۇننەن باستاپ الۇمەتتىك اۋتوكولىكپەن تۇرعندارعا كومەكتەسپ سۇ تاسيدى، كۇننەن از دەگەندە 70 ـــ 80 كۇبى سۇ تاسيتىن. شاعىن اۋماققا قۇبىر سۇى جالعانعاننان كەيىن عانا، گۇ شياڭفىڭنىڭ وسى "مىندەتى" ايقاتايدى. تۇرعىن مەيىرگۇل بىلاي دەدى: "مەن داپۇگوۋ الۇمەتتىك اۋماعىندا 14 جىل تۇردىم، سول كەزدە قۇرىلعى كەمەلدى بولماعاندىقتان، سۇ ىستەتۋىمىز وتە قىين بولاتىن، لاۋگۇ تاسپەن اكەلگەن سۇمەن كۇن سايىن تاپ ـ تازا جۇىنىپ ـ شايىنىپ جۇردىك". گۇ شياڭفىڭنىڭ بەيجيڭگە بارىپ مەملەكەتتىك ۇلتتار بىرتۇتاستىعى، العاباسارلىعى جونىندەگى ماداقتاۋ ـ سيلاۋ جيىنالسىنا قاتىناستىندىعىن ۋارى مارا ـ پاتقا يە بولاتىندىعىن ەستىگەن ميەرگۇل ارنايى تەلەفون بەرىپ قۇتتىقتايدى.

گۇ شياڭفىڭ قىينىلىعى بارلارعا ۇنەمى قول ۇشىن بەرىپ تۇردى، داپۇگوۋ الۇمەتتىك اۋماعىنداعى كوپتەگەن جاستار ونى ۇلگى تۇتادى. جىنباۋ بۇس سەرىكتەسىنىڭ جانە ۋر دارەجەلى ۇيىمدارداردىڭ قولداۋى مەن كومەكتەسۋىنىڭ ارقاسىندا، گۇ شياڭفىڭ داپۇگوۋ الۇمەتتىك اۋماعىنان ياسىنجان يەمن، رەيىم ۋمانسۇر سياقتى 8 شاكىرت تاربيەلەپ شىقتى. ولار الۇمەتتىك قاتىناس اۋتوكولىگىنىڭ شوفەرى بولىپ جۇمىستانۋ ماسەلەسىن شەشپ قانا قالماستان، وزدەردى دە ۇزدىكسىز تولىسپ جەتىلدى.

ياسىنجان گۇ شياڭفىڭنىڭ ەڭ رازى بولعان شاكىرتى، ول گۇ شياڭفىڭدى "اكە" دەپ شاقىرعاندى ادەتكە اينالدىرعان. "اكەمە ىلەسكەنىمە 9 جىل بولدى، قازىر كاندىدات پارتيا مۇشەسىمىن"، ـ دەدى ياسىنجان، ول كەزىندە ۇيىندە جۇمىس كۇتىپ جۇرگەندىكتەن، كۇندە دستەيتىن جۇمىسى جوق بوس جاتاتىن. گۇ شياڭفىڭ ونىڭ جاعدايىن ۇعىسقان سوڭ، ونىڭ ۇيىرەنۋى مەن تۇرمىسىنا قارجىلاي كومەكتەسپ قانا قالماستان، وعان ۋوز قولىمەن شوفەرلىك تەحنيكاسىن ۇيرەتىپ، ۋومىر جولىنىڭ جەتەكشىسىنە اينالادى.

ۇلگىنىڭ كۇشىندە شەك جوق. 2005 ـ جول الۇمەتتىك قاتىناس لەنياسىندا قازىر قاراما ـ قارسى جۇرەتىن 2 اۋتوكولىك قانا بار، ياسىنجان مەن ۇستازى وسى لەنيادان تاپجىلمادى. ياسىنجان ۇستازىنان السىتاپ كەتكىسى كەلمەيدى، داپۇگوۋدان دا كەتكىسى كەلمەيدى، ول الۇمەتتىك قاتىناس اۋتوكولىگى سىندى وسى جىلجىمالى تۇعىردان پايدالانىپ، كولىك جۇرگىزە جۇرىپ ۋار ۇلت بۇقاراسى ۋۇشىن جاقسى ۋىس دستەۋدە ۋارى ۇستازى سياقتى ۇلتتار بىرتۇتاستىعىنىڭ ۇلگىسى بولۋدى ارماندادى. "اكەم مەنىڭ ۇلگىم، مەن دە سول كىسى سياقتى جاقسى ادام بولعىم كەلەدى"، ـ دەيدى ياسىنجان.